

drs. P.W.A. Kasteleyn EMFC RC

Omvallen

Sinds ruim een jaar maken wij een wereldwijde financiële crisis mee. Een crisis die ook tot een nieuw woordgebruik heeft geleid. Misschien ligt het aan mij, maar voor deze crisis had ik nog nooit gehoord dat een bank kan 'omvallen'. Iedereen, van bankpresident tot kastelein, gebruikt tegenwoordig de term omvallen. Daar waar de bankman vroeger sprak over een faillissement, sprak de barman over 'op de fles gaan'. Klinkt omvallen wat minder erg? Is het wat menselijker (iedereen valt wel eens om)? Zelfs mijn paar jaar oude Van Dale brengt omvallen niet in verband met faillissement.

Een andere uitspraak die ik tot deze crisis nooit gehoord had is dat een onderneming te groot kan zijn om om te vallen ('too big to fail'). Een faillissement van een 'te' grote bank zou een uitholling van het vertrouwen in het bancaire systeem betekenen en zorgen voor een sneeuwbaaleffect van faillissementen bij andere financiële instellingen. Om dit te voorkomen moet de overheid ingrijpen. Toch wel een bijzondere constatering. ING mag niet failliet, maar DSB wel. ING heeft vorig jaar nog een achtergestelde obligatielening uitgegeven tegen 8% rente. Dat betekent een hoge rente, zonder risico. Met dank aan de overheid. Hiermee hebben de grote banken een mooi concurrentievoordeel ten opzichte van de kleine banken. Niet voor niets heeft voormalig FED-voorzitter Alan Greenspan recent gezegd: "If they are too big to fail, they are too big."

Nog zo'n nieuw woord: 'bankierseed'. Op zich een prima gedachte: je laat een bankier verklaren integer en zorgvuldig te handelen. Maar heb je daarvoor een eed nodig? Een vreemde gedachte dat een bankier die nog geen eed heeft afgelegd het kennelijk de normaalste zaak vindt woekerpolissen te verkopen, leningen te verstrekken aan mensen die dit niet kunnen dragen, te investeren in pakketjes met zeer risicovolle subprimeleningen, torenhoge rentes te vragen op leningen en minimale rentes te bieden op je spaargeld en zelf megabonussen te incasseren. Overigens is de eed zo oppervlakkig geformuleerd dat iedere bankier deze zonder enige schroom zal ondertekenen.

De laatste tijd reduceren veel banken, al dan niet gedwongen door mevrouw Kroes, hun omvang en complexiteit. ABN AMRO moet HBU verkopen. Van bankverzekeraar wordt ING weer een gewone, veel kleinere bank. De Royal Bank of Scotland splitst zichzelf op. Onder de titel 'Can Citigroup Carry Its Own Weight?' schrijft de New York Times van 31 oktober jongstleden dat ook deze financiële reus belangrijke bedrijfsonderdelen moet afstoten. Dit zijn toch wel bijzondere ontwikkelingen na alle fusies en overnames, (vermeende) synergie-effecten en schaalvergrotingen van de afgelopen jaren. Na 'big is beautiful' gaat overzicht en eenvoud misschien weer een rol spelen in onze bedrijfsmodellen. Welke term past hierbij? In het Engels misschien 'downsizen'. In het Nederlands denk ik meer aan 'afvallen'.